

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege

pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Justiției

2.2. Descrierea situației actuale

La nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor s-a apreciat că se impune îmbunătățirea cadrului legal în ceea ce privește îndeplinirea eficientă a atribuțiilor și obiectivelor acesteia referitoare la executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate și reintegrarea persoanelor private de libertate. În acest sens, este necesară completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal care să permită accesarea de către Administrația Națională a Penitenciarelor a unor surse de finanțare de la bugetul de stat, în scopul elaborării și implementării unor Programe de interes național care să faciliteze reintegrarea socială a persoanelor private de libertate.

De altfel, aceste aspecte sunt cuprinse în Obiectivul strategic II - Creșterea eficienței și eficacității intervenției specializate derulate în perioada de executare a sancțiunilor privative de libertate din Hotărârea Guvernului nr. 430/2020 privind aprobarea Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020 – 2024, prin care sunt vizate următoarele:

- optimizarea intervenției recuperative adresate persoanelor private de libertate;
- stimularea accesului persoanelor private de libertate la activități de instruire școlară și formare profesională, în acord cu cerințele pieței muncii;
- sensibilizarea comunității cu privire la problematica reintegrării sociale a persoanelor private de libertate și prevenirea infracționalității;
- dezvoltarea și consolidarea de parteneriate, în vederea facilitării reintegrării sociale a persoanelor care au executat pedepse sau măsuri privative de libertate.

Potrivit Obiectivului strategic II din Strategie, rezultatul așteptat constă în punerea la dispoziția persoanelor private de libertate a instrumentelor necesare pentru asumarea unui mod de viață autonom și facilitarea accesului la serviciile de suport din comunitate.

În cadrul acestui obiectiv este prevăzută activitatea II.2.5. care constă în asigurarea

cadrlui legal pentru accesarea unor surse de finanțare de la bugetul de stat, în scopul facilitării reintegrării sociale a persoanelor private de libertate (Program de Interes Național).

Demersul are ca scop identificarea unor noi oportunități de multiplicare și diversificare a cursurilor de calificare profesională adresate persoanelor aflate în detenție, în contextul în care, analizele interne au relevat faptul că oferta agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă este insuficientă, raportat la nevoile sistemului penitenciar.

În acest context, s-a apreciat că programele de interes național pot constitui o modalitate de compensare a deficitului de servicii necesare în sistemul penitenciar, organizațiile/instituțiile de profil din comunitate putând aplica pentru realizarea acestora.

2.3. Schimbări preconizate

Calificarea/recalificarea profesională a deținuților reprezintă una dintre condițiile de bază, care contribuie la reintegrarea post-detenție, asigurând persoanelor care au fost private de libertate oportunitatea identificării unui loc de muncă și, implicit, a unei surse de venit, în măsură să susțină independența individuală. Pentru concretizarea acestui obiectiv, este necesară asigurarea unei orientări profesionale și vocaționale mai bune a persoanelor private de libertate, astfel încât oferta de formare profesională să fie în acord cu cerințele pieței muncii și cu nivelul de studii al persoanelor private de libertate. În acest sens, se impune implicarea organizațiilor/instituțiilor de profil din comunitate, care pot contribui la îmbogățirea paletei de activități destinate reintegrării sociale a persoanelor private de libertate și prevenirii infracționalității.

În acest sens, proiectul de lege își propune introducerea în Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal a unui temei expres care să permită Administrației Naționale a Penitenciarelor elaborarea, în colaborare cu alte autorități sau instituții publice ori alte persoane juridice de drept public, organizații guvernamentale și neguvernamentale, programe de interes național care să fie aprobate prin hotărâre a Guvernului și destinate facilitării accesului persoanelor private de libertate la servicii educaționale, psihologice și sociale.

Programele de interes național vor fi finanțate sau cofinanțate de la bugetul de stat, din următoarele surse: fonduri externe rambursabile și nerambursabile, precum și din donații, sponsorizări, parteneriat public-privat sau alte resurse, în condițiile legii, aspecte ce se vor regăsi în metodologiile ce vor fi elaborate ulterior. Sumele alocate din aceste surse vor fi cuprinse în bugetul centralizat al Administrației Naționale Penitenciarelor.

De asemenea, proiectul de lege are în vedere și introducerea unui temei în baza căruia normele tehnice și metodologice de realizare a programelor de interes național în scopul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate se aprobă, în principiu, prin ordin al ministrului justiției, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pentru ipotezele în care realizarea programelor de interes

național în scopul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate implică și competențe ale unor organe de specialitate ale administrației publice centrale, normele tehnice și metodologice se aprobă prin ordin comun ministrului justiției și al conducătorilor acestor organe.

Corelativ completării art. 89, pentru a se asigura aplicabilitatea noilor dispoziții legale și în cazul persoanelor internate față de care s-a aplicat o măsură educativă privativă de libertate, a fost modificat și art. 166 alin. (1), prin introducerea unei trimiteri exprese la alineatele (9) și (10) ale art. 89.

2.4. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu este cazul.

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul.					
1. buget de stat, din acesta: 1. impozit pe profit 2. impozit pe venit						
1. bugete locale 1. impozit pe profit						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat: 1. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul.					
1. buget de stat, din acesta: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii						
1. bugete locale: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat	Nu este cazul.					

b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu este cazul.					
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
<p>4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; 2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. 						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

În vederea aplicării dispozițiilor preconizate a fi introduse în Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal:

- va fi elaborat Ordinul al ministrului Justiției pentru aprobarea Normelor tehnice și metodologice de realizare a programelor de interes național în scopul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate. În situația colaborării cu autorități sau instituții publice ori alte persoane juridice de drept public, Normele tehnice și metodologice se vor elabora ordine comune cu ministerele ce vor fi implicate în realizarea acestor programe de interes național.

- va fi modificată/completată Hotărârea Guvernului nr. 756/2016 pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor și Hotărârea Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)
Nu este cazul.

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE
Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE
Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
Nu este cazul.

5.6. Alte informații
Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate
Proiectul de Lege a fost supus dezbaterii publice prin afișare pe pagina de internet a Ministerului Justiției, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:
a) Consiliul Legislativ
b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliului Legislativ prin avizul nr. 98/2023.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul de Lege a fost supus dezbaterii publice prin afișare pe pagini de internet a Ministerului Justiției, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Pentru implementarea acestor prevederi, vor fi elaborate și aprobate următoarele acte normative:

- Ordinul ministrului justiției privind aprobarea Normele tehnice și metodologice de realizare a programelor de interes național, în scopul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate, după caz, ordine comune cu ministerele ce vor fi implicate.

- Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 756/2016 pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PREMIER-MINISTRU

NICOLAE-IOÑEL CIUCĂ

